

ГОНЧАРУК Євген Гнатович (07. 01. 1930, с. Великий Острожок Уланів., нині Хмільн. р-ну Вінн. обл. — 19. 04. 2004, Київ) — лікар-гігієніст. Доктор медичних наук (1968), професор (1969), академік НАНУ (1992), АПНУ (1992), АМНУ (1993), Рос. АМН (1988), Польс. академії медицини (1997), Всесвіт. академії медицини ім. А. Швейцера (1999). Заслужений діяч науки і техніки УРСР (1990). Державна премія України в галузі науки і техніки (1997, 2002). Ордени «За заслуги» 3-го (1996) та 2-го (2001) ступ., князя Ярослава Мудрого 5-го ступ. (2000). Кавалер золотої медалі ім. А. Швейцера Польс. академії медицини (1997). Міжнар. золота зірка «Merit for Medicine» (1998). Державні нагороди СРСР. Закін. Київський медичний інститут (1954), де й працював від 1961 (нині Нац. мед. університет): від 1968 — завідувач кафедри комунал. гігієни та екології людини, водночас 1969–79 — декан сан.-гіг. ф-ту, 1984–2004 — ректор; 1957–61 — у Терноп. мед. інституті, де взяв участь у створенні каф. гігієни. Член Президій АМНУ та АПНУ. Вивчав питання сан. охорони ґрунту, підзем. джерел госп.-питного водопостачання, малих річок від побут. і пром. стічних вод; очистки і знезаражування стічних вод;

впливу факторів довкілля на здоров'я населення. Розробив теор. основи й описав закономірності біол. очистки стічних вод у глибоких шарах ґрунту на спорудах підзем. фільтрації, обґрунтував зони сан. охорони підзем. джерел госп.-питного водопостачання населення. Автор теорії і методології гігієн. нормування екзоген. хім. речовин у ґрунті. Дослідив механізм гострого отруєння людини пестицидами на с.-г. полях та запропонував профілакт. заходи його попередження. На стінах корпусу сан.-гіг. факультету Нац. мед. університету та будинку, в якому мешкав Г., відкрито мемор. дошки.

Основні праці

Сооружения подземной фильтрации бытовых сточных вод (гигиеническое обоснование их параметров). К., 1967; Очистка и обеззараживание сточных вод лечебных учреждений. К., 1973; Малогабаритные очистные сооружения канализации. К., 1974; Санитарная охрана почвы от загрязнения химическими веществами. К. 1977; Гигиеническое нормирование химических веществ в почве. Москва, 1986 (співавтор); Изучение влияния факторов окружающей среды на здоровье населения. К., 1989 (співавтор); Загальна гігієна: Пропедевтика гігієни: Підруч. К., 1995 (співавтор); Комунальна гігієна. К., 2003.

Рекомендована література

1. К 70-летию со дня рождения академика Е. И. Гончарука // ГиС. 2000. № 3;
2. Академіку НАН і АМН України Є. Г. Гончаруку – 70 років // Журн. АМНУ. 2000. Т. 6, № 1;
3. Виленский Ю., Гарькавый С., Прокопович А. Академик Евгений Игнатьевич Гончарук. Повесть о жизни. В., 2005;
4. Макаренко, Полякова.

С. І. Гаркавий

Бібліографічний опис:

Гончарук Євген Гнатович / С. І. Гаркавий // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-30940>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).